

Yttrande över "Ansökan om områdesnätkoncession"

Miljö och byggnadsnämnden ser ett behov av följande komplettering av ansökan och/eller att nämnden uppmanar Energimarknadsinspektionen (Ei) att ta i beaktande följande vid sin bedömning:

1) Vad avser villkor för en nätkoncession, speciellt en som ska gälla multipla geografiska platser om än i anslutning till varandra, behöver de specificeras med hög tydlighet och detaljeringsgrad. Tillstånd bör inte fattas endast utifrån givande myndighets jurisdiktion då flertalet myndigheter berörs av beslutet. Det bör fattas så att flera tillsynsmyndigheter skall kunna genomföra sin tillsyn på ett effektivt och rättssäkert sätt. Att ange tydliga och specifika villkor underlättar inte bara för verksamhetsutövaren utan också för andra myndigheter att kunna fatta beslut inom sin jurisdiktion utan att verksamhetsutövaren riskerar få dubbelreglering eller motstridiga villkor som verksamhetsutövaren inte kan följa. Detta bör anses vara en del av ett rättssäkert Sverige där myndighetsutövning inte ska ske på sådant sätt att verksamhetsutövaren (parten i fråga) blir tvingad att välja mellan vilka villkor den ska uppfylla och begå ex miljöbrott mot beslut av annan myndighet.

2) Allmänna skrivningar så som "det som verksamhetsutövaren angett i ansökan" eller liknande bör undvikas. Det är en typ av allmän villkorsskrivning som av nämndens tillsynserfarenhet ofta leder till svårigheter i uppföljande tillsyn för tillsynsmyndigheter. En ansökningshandling kan kompletteras i flera omgångar och dessa finns då oftast inte med i originalskrivning hos den tillsynande myndigheten varvid det är svårt för tillsynsmyndigheten att enkelt kontrollera att verksamhetsutövaren genomför sina åtaganden/skyldigheter samt att avvikelser blir svårare att bedöma. Det försvårar också för andra tillsynsmyndigheter utöver Ei att bedriva tillsyn över de delar som Ei inte är tillsynsansvarig myndighet över. Då Ei är akthållare så förfogar andra tillsynsmyndigheter inte över handlingarna och har därmed sämre möjligheter att granska verksamhetsutövaren om dessa typer av allmänt skrivna villkor används.

Miljöprövningsdelegationen har konstaterat att genom en sådan allmän skrivelse kan verksamhetsutövaren bli så pass låst vid det parten uppgett i sin ansökan att det blir ett hinder. Det blir exempelvis svårare att använda sig av bästa möjliga teknik eftersom den teknik som beskrivits i ansökan är den som gäller oavsett.

3) Tydliga villkor möjliggör och tydliggör för de involverade tillsynsmyndigheterna om vilka av verksamhetsutövarens åtgärder och arbetsmoment som omfattas av Ei:s tillsynsområde. Välskrivna villkor tydliggör också vilka delar av lagstiftningen som Ei har prövat i sitt beslut.

4) I Enköpings kommun finns det gällande vattenskyddsföreskrifter för dricksvatten. Vattenskyddsområdet löper genom kommunen i riktning norr till söder med utgångspunkt i Enköpings centralort. Verksamhetsutövaren måste inom eller vid risk för att hamna inom vattenskyddsområdet ansöka om dispens i god tid hos Miljö- och byggnadsnämnden innan någon åtgärd genomförs. Att genomföra åtgärder eller ingrepp i vattenskyddsområdet utan erforderligt tillstånd via en dispens är att anse som miljöbrott vilket åtalsanmäls av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten kan även vidta andra åtgärder som exempelvis förbjuda fortsatt arbete om vattenskyddsföreskrifterna inte följs.

Miljö- och byggnadsnämnden vill också informera om att vattenskyddsområdets gränser är dragna rent administrativt av Länsstyrelsen 1997 och inte efter de faktiska geologiska förutsättningarna. En känslighetskartering (som visar områden med koppling och påverkningsmöjlighet till grundvattenmagasinet) har gjorts av Enköpings kommuns VA-avdelning. Denna känslighetskartering bygger på de geologiska förutsättningarna och sammankopplingarna av vatten. Karteringen påvisar att det potentiella påverkansområdet för grundvattnet som utgör dricksvattenmagasinet är betydligt större än de geografiska avgränsningarna som finns i den beslutade vattenskyddsföreskriften från 1997. Dialog behöver av denna anledning föras med Miljö- och byggnadsnämnden innan åtgärder vidtas för att minska risken för påverkan på dricksvattentäkten i kommunen.

5) Vissa åtgärder kan behöva bygglov, rivningslov, marklov eller lov för upplag. Verksamhetsutövaren behöver vid frågor ta kontakt med byggavdelningen i Enköping innan arbeten påbörjas.

6) För lagring av avfall kan verksamhetsutövaren komma att behöva göra en anmälan om miljöfarlig verksamhet till aktuell kommun för lagringen. Alternativt behöver verksamhetsutövaren söka tillstånd för lagringen av avfallet beroende på mängden avfall samt typ av avfall.

7) Med anledning av att verksamheten behöver trädfri ledningsgata finns det fog för att ställa krav gällande naturvärdesinventeringar för delsträckor på lokal nivå. Miljö- och byggnadsnämnden ser det som svårt för verksamhetsutövaren att göra en naturvärdesinventering på hela projektet eftersom det är ett geografiskt stort och versatilt område med högst olika förutsättningar för växter och djur. Det kan därför vara lämpligt för Ei att sätta ett villkor som anger att en naturvärdesinventering och riskbedömning ska tas fram inför varje delsträckning. Dessa naturvärdesinventeringar ska lämnas in i god tid innan arbetet påbörjas.

8) Nollalternativet, en rubricering som antas hänvisa till nollalternativ i en MKB, tar inte upp några beskrivningar över miljökonsekvenser utan fokuserar endast på att Vattenfall bedömer att det blir längre handläggningstider. Då ett relevant nollalternativ inte existerar i ansökan saknas adekvat beskrivning av vad de faktiska konsekvenserna är av att inte bygga ut nätet. Utöver detta saknas beskrivning av hur riskerna för olägenheter står sig i jämförelse med vad en utbyggnation skulle tillföra.

9) Inom Enköpings kommun är det inte ovanligt med sulfidleror vilka i sig kräver speciell hantering både vid upptag från jorden men även att ta hänsyn till vid borrhning. Vid risk för exponering av dessa leror vid exempelvis borrhning behöver projektet göra en särskild plan för hantering av massor samt en riskbedömning. Särskilt viktigt är detta om sulfidlera hanteras i närhet av vattendrag eller vattenområden.

10) Nämnden ser ett behov av att Ei även närmre granskar och tar hänsyn till i sina villkor de rekommendationer Strålsäkerhetsmyndigheten med flera myndigheter skriver om i sin broschyr "Magnetfält och hälsorisker". Detta bland annat genom att ställa krav och granska tänkt utformning av kraftledningarna samt begränsa exponering av magnetfält vid hem, skolor, förskolor med mera.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Ellen Vesterlund
Enhetschef
Enköpings kommun

Sara Werdelius
Miljöinspektör
Enköpings kommun